

Lektionsplanering

Årskurs: Gymnasiet

Ämne: Svenska som andraspråk 2

Tema: Textanalys: Humor och ironi

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Undervisningen ska behandla följande centrala innehåll: Analys av litterära och andra texter med fokus på humor och ironi; reflektion över både explicit och implicit innehåll; förståelse av stilistiska och retoriska grepp; utveckling av ett kritiskt perspektiv på texter.

Betygskriterium (E)

Eleven kan med viss säkerhet skriva tydliga och sammanhängande texter av olika slag; till viss del anpassa språket efter syfte; föra enkla och sammanhängande resonemang om texter; diskutera och beskriva grundläggande stilistiska och retoriska element i texter.

[Gy11, Svenska som andraspråk 2]

Lärarledda instruktioner

1. Introduktion till humor och ironi (10 min)

- Definiera humor och ironi som begrepp.
- Ge exempel på olika typer av humor.
- Diskutera varför och hur humor används i texter.
- Presentera textanalysens betydelse i förståelsen av humor och ironi.

2. Genomgång av texter (15 min)

- Välj ut ett par korta texter som innehåller exempel på humor och ironi.
- Analysera och diskutera texterna i helklass.
- Be eleverna att identifiera och påpeka de humoristiska och ironiska elementen.
- Ställ öppna frågor för att driva diskussionen framåt.

3. Gruppdiskussion (15 min)

- Dela in eleverna i små grupper om 3-4.
- Ge varje grupp en text med humor eller ironi.

- Instruera dem att diskutera textens budskap och betydelse.
- Be grupperna att förbereda en kort presentation av sina insikter.

4. Presentation och avslutning (10 min)

- Låt varje grupp kort presentera sina tankar.
- Sammanfatta lektionen och belys viktiga insikter.
- Avsluta med att ställa frågor om hur de kan använda humor och ironi i sitt eget skrivande.

Ämnesinnehåll

Här listas viktig kunskap och ämnesinnehåll som eleverna behöver känna till eller lära sig i undervisningen. Försök se till att allt nedan tas upp på lektionen eller följs upp på andra sätt.

- **Humorformer.** Beskrivning av olika typer av humor (svart humor, sarkasm, etc.) och exempel på hur de används i tankar och texter. Diskutera vad som gör något roligt.
- **Ironins mekanik.** En förklaring av ironi och dess subtila känslighet i olika kontexter. Berör vikten av den sociala situationen och kontexten för förståelsen av ironi.
- **Textanalysverktyg.** Introduktion av verktyg och metoder för att genomföra en textanalys och särskilt fokusera på humor och ironi.
- **Skriva med humor.** Diskutera hur man kan implementera humor och ironi i eget skrivande för att förmedla andra känslor och budskap.
- **Kulturell kontext.** Reflektera över hur kultur och samhälle påverkar vår förståelse av humor och ironi. Beskriv hur humor används olika i olika kulturer]

Ordkollen

Ord	Förklaring	Etymologi
Humor	Känsla av glädje, ofta uttryckt genom skratt.	Från latinet "humor", som betyder "vätska". Refererar till kroppens vätskor och balansen av dem i antik medicin.
Ironi	Uttryck av motsats, ofta med ett syfte att skämta eller kritisera.	Från grekiskans "eironeía" som betyder "att förneka" eller "låtsas vara den man inte är".
Sarkasm	Ör ett form av ironi där man säger motsatsen av vad man menar, ofta med ett bitande eller elakt syfte.	Från grekiskans "sarkazein" som betyder "bita kött".

Diskussionsfrågor

- A. Hur kan humor och ironi fungera som kommunikationsverktyg i både skriftlig och muntlig kommunikation? Diskutera med exempel.
- B. Kan humor vara skadlig? Diskutera när och hur humor kan bli stötande eller oetisk.
- C. Vad säger vår humor om samhället? Reflektera över hur humor kan avslöja kulturella normer och värderingar.

Aktivitet

Eleverna delas in i små grupper och får i uppdrag att skapa en egen kort text (t.ex. en novell, dikt eller dialog) som innehåller humor eller ironi. Texten ska presenteras för klassen, och under presentationen ska grupperna särskilt betona de humoristiska och ironiska inslagen de har valt att använda. Efter presentationerna följer klassdiskussioner, där alla ges möjlighet att ge feedback och reflektera över de val som hade gjorts.

Exit-ticket

Fråga	Svar
1. Vad är humor?	En känsla av glädje eller något som får oss att skratta.
2. Ge ett exempel på ironi.	När någon säger "Vilket underbart väder!" under en storm.
3. Hur kan humor påverka en text?	Den kan göra en text mer engagerande och läsarvänlig.
4. Vilka typer av humor känner du till?	Skämt, sarkasm, slapstick, osv.
5. Vad är syftet med ironi?	Att föra fram ett budskap på ett subtilt och ofta kritiskt sätt.
6. Varför skriver vi med humor?	För att underhålla, lätta upp stämningen eller få läsare att tänka efter på ett annat sätt.
7. Hur kan kultur påverka vår humor?	Cultur kan skapa olika normer och värderingar kring vad som är roligt.
8. Kan humor tolkas olika?	Ja, vad som är roligt för en kan vara stötande för någon annan.

Hemuppgift

Eleverna ges i uppgift att skriva en text (2-3 A4-sidor) där de använder humor eller ironi som stilistiskt grepp. Det kan vara en novell, en debattartikel eller en dialog mellan två karaktärer. I texten ska de visa på förståelse för både humorens och ironins roller, samt reflektera över dess betydelse i kommunikationen. Texten ska inlämnas vid nästa lektion.

Citat

“Humor är något alldeles, alldeles mer än en räddning.” - Alan Alda Detta citat belyser vikten av humor som en livlina i svåra tider och knyter an till hur humor kan påverka vårt välbefinnande och sättet vi hanterar livets utmaningar.

Uppföljning

Uppge ett av nyckelorden så utför jag det:

- □ Word - Skapar ett dokument.
- □ PPT - Skapar en PPT.
- ➡ Nästa - Tar fram ytterligare en lektion.
- □ Hemuppgift - Utvecklar en hemuppgift för lektionen.

Tags: [Lektion](#)